

Sygn. akt III Ca 1981/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys-Magiera (spr.)

Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędzia SR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G.
przeciwko M. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 27 czerwca 2017 r., sygn. akt I C 966/15

1) **oddala apelację;**

2) **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Ca 1981/17

UZASADNIENIE

Powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G. domagał się od pozwanego M. M. zapłaty kwoty 23617,71 zł z odsetkami umownymi w wysokości 10%, nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, za okres od dnia wniesienia pozwu oraz zwrotu kosztów procesu. Podawał, iż należność wynika z zawartej przez pozwanego z (...) SA umowy pożyczki oraz że pozwany zawarł z powodem ugodę w zakresie odsetek od tej należności. W związku z dokonywaniem częściowych wpłat po wniesieniu pozwu, powód ograniczał powództwo stosownie do realizacji zobowiązania w toku procesu przez pozwanego. Cofnięcia pozwu dotyczyły kwoty łącznie 22895,37zł. Ostatecznie zatem powód domagał się zapłaty sumy 722,63zł z odsetkami powyższymi od dnia wniesienia pozwu oraz kosztami procesu.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zwrot kosztów procesu, zarzucał, że umowa między stronami została zawarta na odległość, a pozwany nie został pouczony o możliwości odstąpienia od niej.

Zaskarżonym wyrokiem z 27 czerwca 2017r. Sąd Rejonowy w Gliwicach zasądził od pozwanego na rzecz powoda 722,34zł ze wskazanymi w sentencji odsetkami umownymi oraz kwotę 3598zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, umorzył postępowanie w części objętej ograniczeniem powództwa oraz oddalił je w pozostałej części.

Sąd Rejonowy ustalił, iż pozwany zawarł 15 stycznia 2008r. z (...) SA w W. umowę pożyczki kwoty 17000zł na okres do 11 stycznia 2013r., zobowiązując się do 60 rat miesięcznych zgodnych z planem spłaty. Pozwany nie dokonywał regularnych wpłat, po wezwaniu do zapłaty należności umowę zatem mu wypowiedziano. Wierzyciel 24 sierpnia 2009r, wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny opiewający na wymagalne zadłużenie w wysokości 21033,38zł oraz dodatkowe koszty. Tytułowi nadano klauzulę wykonalności, a postępowanie egzekucyjne wszczęte na jego podstawie zostało umorzone.

Jak ustalił Sąd pierwszej instancji, wierzytelność stwierdzona tytułem została mocą umowy cesji z 28 czerwca 201 Or. zbyta na rzecz powoda, o czym poinformowano pozwanego. Strony zawarły dnia 11 sierpnia 201 Or. ugody, mocą której pozwany zobowiązał się do spłaty powyższego zobowiązania, powiększonego o odsetki, w łącznej wysokości 44398,83zł, a w razie opóźnienia w płatności ustalonych rat - do zapłaty odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Stwierdzono, że mimo pisemnych wezwań do zapłaty pozwany nie regulował zaległości. W dniu wniesienia pozwu należność wedle ustaleń Sądu Rejonowego wynosiła dochodzoną pozwem kwotę. Stwierdzono nadto, że po wniesieniu pozwu pozwany dokonywał wpłat na poczet świadczenia dochodzonego pozwem, w łącznej wysokości 22895,37zł, zaś pozostała do zapłaty kwota stanowiła 722,63zł.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy uznał ograniczanie powództwa za dopuszczalne w świetle art. 203 § 4 kpc, umarzając postępowanie w tej części na zasadzie art. 355 § 1 kpc. Uznał nadto, że pozwany zobowiązany jest do zapłacenia pozostałej kwoty dochodzonej pozwem na rzecz powoda na zasadzie art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, w związku ze skuteczną cesją wierzytelności (art. 509kc). Uznał, że zarówno wymagalność, jak i wysokość wierzytelności zostały wykazane, zasądzając kwotę 722,34zł wraz z żądanymi odsetkami od 22 kwietnia 2015r. do 1 czerwca 2015r. umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 23617,71 zł i od 2 czerwca 2015r. od kwoty 722,34zł od 2 czerwca 2015r. z odsetkami umownymi w wysokości 10% rocznie, lecz nie większymi niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. W pozostałym zakresie natomiast powództwo oddalono. O kosztach wyrzeczono na zasadzie art. 98 kpc, obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą. Składała się na nie opłata od pozwu 1181 zł, opłata skarbową 17zł, koszty zastępstwa procesowego powoda w wysokości 2400zł. Przyjął Sąd Rejonowy, iż pozwany mimo cofnięcia powództwa w określonym zakresie jest stroną przegrywającą, bowiem dokonał spłaty części zadłużenia po wniesieniu pozwu przez stronę powodową.

Apelację od tego wyroku w zakresie pkt 1 co do kwoty 3600zł, w tym co do kosztów procesu w wysokości 3598zł oraz co do należności głównej w kwocie 2zł wniósł pozwany, domagając się jego zmiany w pkt 1 i oddalenia powództwa co do kwoty 2zł oraz zwrotu kosztów postępowania za pierwszą instancję, a także zwrotu kosztów za drugą instancję. Skarżący zarzucał błąd w ustaleniach faktycznych wpływający na wynik postępowania poprzez błędne ustalenie iż powód cofnął pozew w zakresie kwoty 228952,37zł mimo braku takiego skutecznego oświadczenia, mylne przyjęcie, że pozwany przegrał proces i zobowiązany jest do zapłaty jego kosztów powodowi, podczas gdy powód przegrał i nie należy mu się zwrot kosztów, w tym opłaty od pozwu. Skarżący zarzucał nadto błędne ustalenie, iż pełnomocnikowi pozwanego doręczono oświadczenie o cofnięciu pozwu, podczas gdy w aktach sprawy znajduje się potwierdzenie nadania pisma adwokatowi M. K. (1), który nie jest pełnomocnikiem pozwanego, bowiem jest nim adwokat M. K. (2). Apelujący wskazywał także na naruszenie normy art. 232kpc poprzez dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego i uznaniu za skuteczne doręczenie pism osobie nie będącej pełnomocnikiem pozwanego, naruszenie art. 233 § 1 i 2 kpc, art. 328 § 2 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i ustalenie, że pozwany winien powodowi zapłacić kwotę 722,34zł, podczas gdy winien zapłacić 720,34zł. Podnosił naruszenie art. 355 § 1 kpc, art. 203 § 1 kpc poprzez ich błędną interpretację i uznanie, że w zakresie kwoty 22893,37zł cofnięto skutecznie pozew za zgodą pozwanego mimo braku takich oświadczeń, art. 203 § 1 kpc poprzez jego błędną interpretację i przyjęcie, że w zakresie kwoty 22895,37zł powód złożył skuteczne oświadczenie o cofnięciu pozwu a pozwany wyraził na to zgodę, mimo braku takich oświadczeń w sprawie. Ostatecznie wskazywał pozwany na naruszenie art. 98 kpc poprzez błędną interpretację i zasądzenie zwrotu

kosztów procesu na rzecz powoda, który przegrał sprawę, a także naruszenie art. 132 kpc poprzez uznanie, że powód skutecznie doręczał pisma procesowe pełnomocnikowi pozwanego. Apelujący motywował, że strony umówiły się, że jeśli ojciec pozwanego dokona dwóch płatności w kwotach wskazanych przez powoda, to całość należności między stronami uzna za rozliczną, a następnie nie wywiązał się z tego ustalenia.

Powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego i zwrot kosztów postępowania za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie mogła odnieść skutku.

Stan faktyczny został przez Sąd pierwszej instancji ustalony prawidłowo, w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, stosownie do niesionej przez niego treści i właściwie oceniony. Stąd Sąd drugiej instancji przyjął te ustalenia za własne, bez konieczności ponownego ich przytaczania.

Zaakceptować wypadało również motywy prawne, przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Przede wszystkim godzi się wskazać, iż zarzuty dotyczące błędnych ustaleń faktycznych w zakresie dotyczącym okoliczności cofnięcia pozwu, nie dotyczą w istocie stanu rzeczy między stronami, na kanwie którego oceniono roszczenie powoda, a kwestii procesowych, podlegających prawnej ocenie Sądów obu instancji. Tak też zarzuty te zostały zakwalifikowane przez Sąd Odwoławczy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż postanowienie o umorzeniu postępowania, zawarte w punkcie 3 wyroku, nie zostało przez żadną ze stron zaskarżone, uprawomocniło się zatem, z wszelkimi tego konsekwencjami. Pozwany nie złożył w terminie adekwatnego do tego rozstrzygnięcia środka zaskarżenia, nie mógł zatem w ramach apelacji wzruszyć orzeczenia w przedmiocie umorzenia postępowania; badanie oraz orzekanie w tym zakresie było więc wyłączone w ramach rozpatrywania niniejszej apelacji.

Skoro tak, bezprzedmiotowym było odnoszenie się przez Sąd drugiej instancji do zarzutów dotyczących prawidłowości przyjęcia podstaw do umorzenia postępowania, orzeczonego prawomocnym postanowieniem, w zakresie zarówno błędnych zdaniem apelującego ustaleń faktycznych, jak i odnoszących się do naruszenia przepisów prawa procesowego w postaci art. 232 kpc, art. 233 § 1 i 2 kpc, art. 355 § 1 kpc, art. 203 § 1 kpc. Jeżeli chodzi o zarzut naruszenia art. 132 kpc poprzez nieskuteczne doręczanie pełnomocnikowi pozwanego pism procesowych przez stronę powodową, nie wskazano w apelacji konkretnej korespondencji dotyczącej niniejszej sprawy, która w ten sposób byłaby doręczana, co wpłynęłoby na treść zaskarżonego orzeczenia, za wyjątkiem pisma zawierającego cofnięcie pozwu w zakresie kwoty 22895,37zł. W tym zakresie natomiast ocena została już dokonana przez Sąd pierwszej instancji, co doprowadziło do wydania prawomocnego orzeczenia o umorzeniu postępowania i nie ma wpływu na zakres zaskarżenia w ramach orzekania przez Sąd Odwoławczy.

Jeżeli chodzi o zarzut naruszenia normy art. 233 § 1 i 2 kpc oraz art. 328 § 2 kpc poprzez dokonanie niezgodne z zasadami zawartymi w tych przepisach oceny dowodów zebranych w sprawie i uznanie, że zadłużenie pozwanego wobec powoda wynosi 722,34zł, podczas gdy w istocie wynosi 720,34zł, zdaniem Sądu drugiej instancji był on nieskuteczny. Z operacji matematycznych przeprowadzonych prawidłowo przez Sąd Rejonowy oraz poddanych weryfikacji przez Sąd Okręgowy wynika, iż zasądzona od apelującego suma została wyliczona prawidłowo. Nadmienić wypada, iż skarżący nie wskazał, w którym wypadku doszło do nieprawidłowego wyliczenia zasądzonej należności

Ostatecznie pozwany zarzucał nieprawidłowość w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu w wysokości 3598zł, składając jednocześnie w terminie apelację co do istoty sprawy w zakresie należności głównej 2zł, zgłaszając zarzut naruszenia art. 98 kpc. Sąd Odwoławczy uznał, iż pozwany zasadnie został przez Sąd pierwszej instancji postawiony w pozycji strony przegrywającej proces, aczkolwiek podstawą rozstrzygnięcia winien był uczynić art. 100 zd. 2 kpc, bowiem powództwo zostało w nieznacznej części jednak oddalone. Powód został zaspokojony w toku procesu i ograniczył powództwo adekwatnie do kolejnych wpłat. Skoro jednak następowało to już po wniesieniu pozwu,

zasadnie uznano powoda za stronę wygrywającą, bowiem pozwany w istocie realizując swoje zobowiązanie uznawał jego zasadność.

Wprawdzie w wypadku cofnięcia (ograniczenia) pozwu zasadą jest, że obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda (art. 203 § 3 kpc), jednakże odstępstwa od tej zasady są dopuszczalne w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia powództwa; w szczególności sytuacją taką jest zaspokojenie przez pozwanego roszczenia wymagalnego w dacie wniesienia pozwu (tak: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 lutego 2015r., VI ACa 632/14). Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, gdzie pozwany nie realizował swojego wymagalnego zobowiązania do chwili wytoczenia powództwa, natomiast zaspokajał stopniowo powoda w toku procesu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego wypadło zatem uznać za trafne co do zasady, zaś wysokość zasądzonych od pozwanego kosztów została także ustalona prawidłowo, zgodnie w wyliczeniem zawartym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Z tych to przyczyn oddalono apelację pozwanego jako bezzasadną na mocy art. 385 kpc.

Konsekwencją tego rozstrzygnięcia było zasądzenie od pozwanego przerywającego sprawę w drugiej instancji zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem, obliczone stosownie do § 2 pkt 2 w zw. z § 10 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Barbara Braziewicz